

EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
Limba și literatura română
Etapa I – 26.10.2013

Nume și Prenume	
Școala	

Clasa a V-a

- ◆ **Toate subiectele sunt obligatorii. Nu se acordă puncte din oficiu.**
- ◆ **Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.**

Citește cu atenție textele următoare, pentru a rezolva apoi cerințele de mai jos.

I. *A fost odată un continent plin numai și numai cu pitici. Aveau tot ce le trebuie în lumea lor și duceau o viață bună și frumoasă, doar că era dificil să comunice între ei. Nu cunoșteau intonația și nici nu auziseră de semnele de punctuație, așa că se înțelegeau cam greu. Ca să îi arate celui cu care vorbeau ce voiau să zică, aveau buzunarele pline cu tot felul de lucruri: perle, creioane, covrigi, cravate, cozi de pisică de pluș și multe altele. Când un pitic îi zicea altuia o propoziție enunțiativă, scotea din buzunar o perlă. Când întreba ceva, scotea o codiță încovoiată de pisică, iar când își exprima uimirea, spunea:*

– Vai ce frumos, și ridică o cravată.

Piticilor despre care vă povestesc nu le era greu doar să vorbească între ei, ci și să scrie un text! Apoi, la fel de greu le era și să îl citească. Priviți numai cum arăta un fragment din cărțile lor de povești:

„albinuța sa dus în poieniță să adune polen ea a găsit foarte multe flori a cules polenul și la dus la stup acolo la depozitat dar peste puțin timp mierea a dispărut atunci albinuța a strigat cu toată puterea suratelor ei a dispărut polenul poate la luat ursul ...”

Voi ați înțeles ceva din acest text? Foarte greu, probabil, ca și mine. Vă dați seama deci ce greu le era copiilor de pitici să citească povești!

Disperat din cauza dificultății de a comunica și de a scrie, unul dintre piticii înțelepți a hotărât să plece prin școlile oamenilor, să vadă cum vorbesc și scriu aceștia. (...)

(Antonia Ilieș – **Perla și punctul**)

II. Cum plantele produc cu multă generozitate polenul, iar albinele îl folosesc ca hrană, o bună parte este transportată la stup. Albinele care aduc polen, la plecarea din stup, își încarcă gușa cu nectar. După trecerea pe la flori, ele amestecă pudra fină de polen cu acest nectar, spre a forma grăuncioare, pe care le transportă în coșulețele de pe picioare. Atunci când aterizează la urdiniș*, fiecare albină intră în stup încărcată cu câte două grăuncioare de polen.

Fiecare tip de plantă în parte are polenul său specific ca aromă, gust, culoare, formă, compoziție. Cum albinele vizitează toate florile de primăvară, vară sau toamnă, grăuncioarele de polen care ajung în stup vor reproduce diversitatea florală a anotimpului și a locului unde trăiește acea familie de albine. Pe lângă polenul poliflor, care provine de la mai multe tipuri de flori și care este și cel mai răspândit și comercializat în farmacii și în magazinele naturiste, atunci când albinele sunt duse într-un loc unde predomină anumite plante (salcâm, păducel, salvie, izmă) se obține un polen predominant al acelei specii. De regulă, ele zboară la mai multe specii, însă florile care sunt mai abundente sunt și mai frecvent vizitate, deci polenul lor va fi cel mai mult adus la stup.

(Un miracol numit *polen* – revista **Formula AS**)

*urdiniș – mică deschizătură prin care albinele pătrund în stup

Partea I Față în față cu textul (70 de puncte)

A. Receptarea mesajului unui text literar/ nonliterar (30 de puncte)

10p 1. Notează cu **A** (adevărat) sau cu **F** (fals) fiecare dintre afirmațiile de mai jos.

- Textul **I** este bazat pe fapte reale. _____
- În textul **II** se face referire la albine. _____
- Textul **II** este bazat pe fapte imaginare. _____
- În textul **I** personajele sunt niște pitici. _____
- Textul **II** a fost publicat într-o revistă. _____

10p 2. Stabilește ordinea corectă a secvențelor din textul **I**, notând litera corespunzătoare în căsuțele de mai jos. Prima literă este deja marcată.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
d.					

- a. *Foarte greu, probabil, ca și mine;*
- b. *a hotărât să plece prin școlile oamenilor;*
- c. *scotea o codiță încovoiată de pisică;*
- d. *doar că era dificil să comunice între ei;*
- e. *ea a găsit foarte multe flori;*
- f. *când își exprima uimirea;*

10p 3. Scrie pe spațiile de mai jos câte un enunț care să conțină informațiile solicitate:
De unde se poate cumpăra polenul poliflor?

Din ce cauză a plecat un pitic spre școlile oamenilor?

B. Practica rațională și funcțională a limbii (40 de puncte)

8p 4. Corectează, prin rescriere, fragmentul următor:

atunci albinuța a strigat cu toată puterea suratelor ei a dispărut polenul poate la luat ursul

8p 5. Transcrie, din primul alineat al textului **II**, patru verbe care arată acțiuni ale albinelor.

8p 6. Scrie o propoziție în care substantivele *stup* și *polen* să fie complemente.

8p 7. Alcătuieste un dialog de patru replici între două albine, în care să introduci următoarele cuvinte și grupuri de cuvinte: *ce-l/ cel; mai/ m-ai*.

8p 8. Asociază, prin săgeți, substantivele din prima coloană cu adjectivele corespunzătoare din coloana a doua.

albină	poliflor
floare	strălucitoare
polen	călduroasă
rouă	parfumată
	harnică

Partea a II-a Știu mai mult! (10 puncte)

5 p 9. Notează în chenar cuvântul care nu se potrivește în seria următoare:

stup; matcă; trântor; urdă; polen; ceară; miere.

5 p 10. Încercuiește varianta corectă de răspuns.
Pentru a reprezenta o albină, se folosesc culorile:

- a. galben și roz;
- b. negru și albastru;
- c. albastru și roz;
- d. galben și negru.

Partea a III-a Și eu sunt scriitor! – scriere imaginativă (20 de puncte)

Redactează o compunere de 10-15 rânduri (100-150 de cuvinte) în care să-ți imaginezi că piticul înțelept a ajuns în clasa ta și trebuie să-i explici rolul a cel puțin trei semne de punctuație. Vei avea în vedere:

- alegerea unui titlu potrivit;
- ordonarea logică a ideilor în realizarea cerinței;
- respectarea regulilor de exprimare, de scriere, de punctuație, de așezare în pagină;
- încadrarea în limitele de spațiu indicate.

Total 100 de puncte.

EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
Limba și literatura română
Etapa I – 26.10.2013
Barem de corectare și notare

Clasa a V-a

1. **10p** (5x2p) **F; A; F; A; A.**
2. **10p** (5x2p) 1d; 2c; 3f; 4e; 5a; 6b.
3. **10p** (5p+5p) se punctează orice răspuns bazat pe informațiile oferite de cele două texte, de exemplu: *Polenul poliflor e comercializat în farmacii și în magazinele naturiste.; Piticul a plecat spre școlile oamenilor, fiindcă era disperat din cauza dificultății de a scrie și de a comunica.* Atenție! Să nu se confunde cauza cu scopul, așadar, nu se va puncta un răspuns de felul *Piticul a plecat spre școlile oamenilor fiindcă voia să vadă cum vorbesc și scriu aceștia.* (arată scopul, nu cauza!)
4. **8p** pentru transcrierea corectă a fragmentului; se scade un punct pentru fiecare greșeală *Atunci(,) albinuța a strigat cu toată puterea suratelor ei:*
- *A dispărut polenul! Poate l-a luat ursul!*
Se acceptă și folosirea ghilimelelor în locul liniei de dialog.
5. **8p** (4x2p) exemple de verbe: *aduc; încarcă; amestecă; transportă; intră; vizitează...*
6. **8p** pentru scrierea **unei** propoziții logice (2p) în care substantivele date să fie complemente (2x3p), de exemplu *Albinele aduc în stup mult polen parfumat.*
Nu se acordă punctajul pentru alcătuirea a două propoziții.
7. **8p** pentru un dialog de patru replici (4x1p), între două albine, în care să fie introduse corect cele patru ortograme date (4x1p)
8. **8p** (4x2p) asocierea corectă: albină – harnică; floare – parfumată; polen – poliflor; rouă – strălucitoare.

Partea a II-a

9. **5p** pentru identificarea cuvântului *urdă*.
10. **5p d.**

Partea a III-a

20 de puncte, repartizate astfel:

- 2p/1p/0p pentru alegerea unui titlu potrivit/fără legătură cu textul compunerii/omiterea sarcinii de lucru;
- 10p/6p/2p pentru ordonarea logică a ideilor în realizarea cerinței, cu explicarea corectă a rolului semnelor de punctuație, pentru cel puțin 3 semne studiate/ordonare sporadică a ideilor, sau explicarea a două semne de punctuație studiate/discontinuitate în exprimarea ideilor, sau explicarea unui singur semn de punctuație studiat;
- 2p/1p/0p pentru respectarea regulilor de exprimare, în totalitate/1-2 erori/mai mult de 2 erori;
- 2p/1p/0p pentru respectarea regulilor de scriere, în totalitate/1-2 erori/mai mult de 2 erori;
- 2p/1p/0p pentru respectarea regulilor de punctuație, în totalitate/1-2 erori/mai mult de 2 erori;
- 1p pentru așezarea textului în pagină;
- 1p pentru încadrarea în limitele de spațiu indicate.

Nu se acordă puncte din oficiu.